

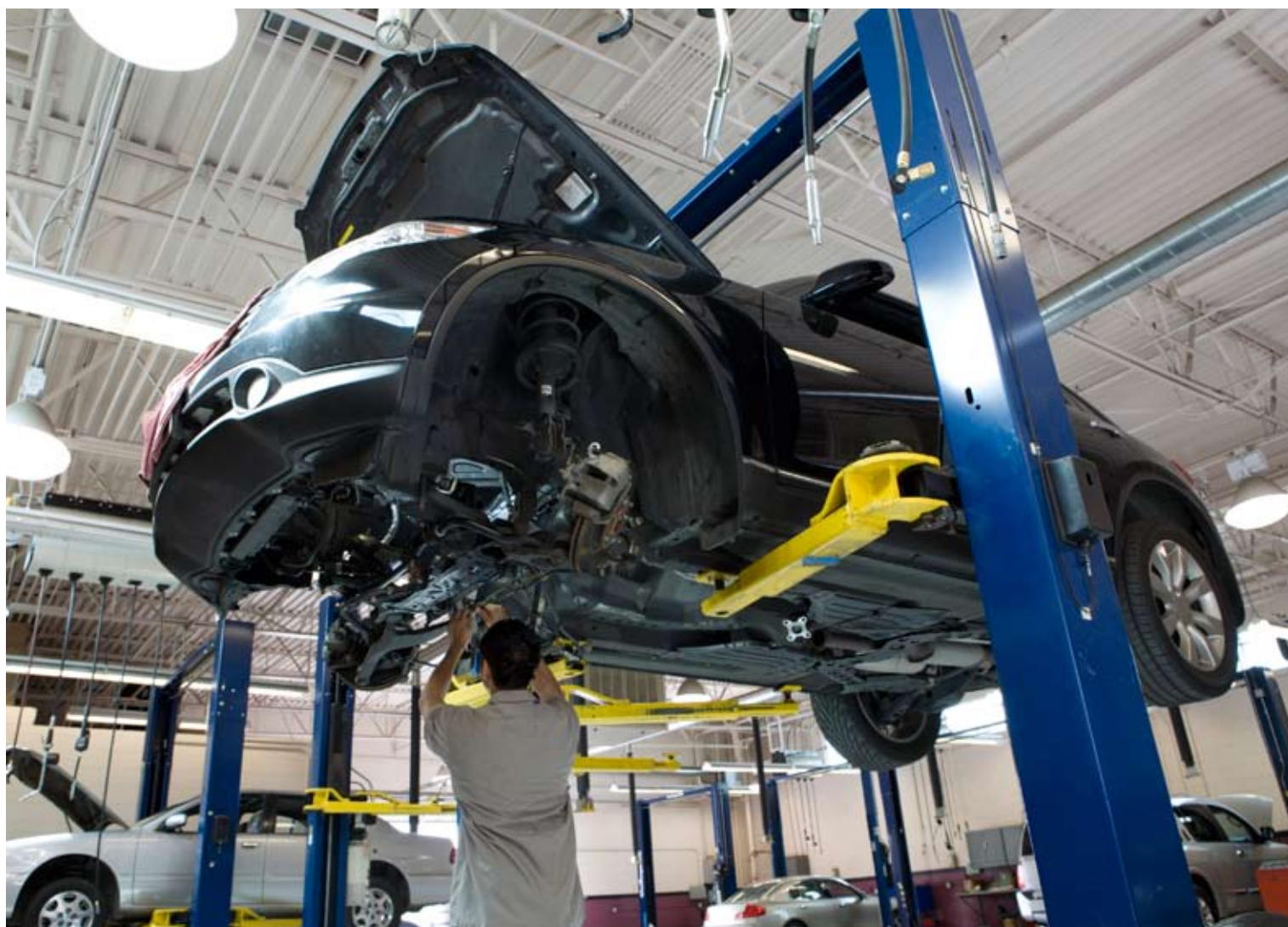
Brancherapport

Autobranche

Garagebedrijven

Markt, trends, ontwikkelingen en risico's

delta lloyd

Voorwoord

Beste relatie,

Een Amerikaanse kredietcrisis of niet; de MKB-ondernemers hebben in 2008 veel vertrouwen in het eigen bedrijf. Hun orderportefeuille is goed gevuld en de bedrijven hebben het afgelopen jaar duidelijk geïnvesteerd in de eigen winstgevendheid. Daarnaast neemt het MKB steeds meer verzekeringen af en is het een zeer adviesgevoelige markt.

Kortom, een bijzonder aantrekkelijke markt, die we samen met u willen benaderen. Maar het MKB bestaat uit tal van verschillende branches, met elk zijn eigen dynamiek en behoeften. Het is niet eenvoudig om daar snel zicht op te krijgen. Daarom hebben we onze uitgebreide kennis van het MKB overzichtelijk voor u gepresenteerd in een aantal brancherapporten.

Wie een klant bezoekt, wil immers goed voorbereid op pad. Met de brancherapporten heeft u direct overzicht in het reilen en zeilen van een branche. Wat zijn de omzetten? Hoeveel mensen zijn er werkzaam? Hoe conjunctuurgevoelig is de markt? We schetsen ook de trends en ontwikkelingen voor u. En uiteraard hebben wij op basis van dit alles een analyse gemaakt voor de risico's van een bedrijfstak. Met deze kennis komt u bij ieder adviesgesprek goed beslagen ten ijs.

Nu hebt u het brancherapport in uw handen voor garagebedrijven. Onze analyse heeft aangetoond dat dáár een grote behoefte is aan verzekeringen. Op www.ddd.nl/mkb kunt u de rapporten digitaal vinden. In de loop van het jaar zijn meer brancherapporten te downloaden. Maak daar gebruik van.

Van harte hoop ik dat de brancherapporten u zullen helpen bij menig succesvol adviesgesprek.

Harry van der Zwan
Directeur Marketing & Verkoop

Mei 2008

Garagebedrijven

De markt

Garagebedrijven vormen een onderdeel van de autobranche. Ze voeren activiteiten uit als:

- import van nieuwe bedrijfsauto's, personenauto's en motorfietsen
- handel in, en reparatie van, auto's, onderdelen en accessoires
- onderhoud en reparatie van auto's en onderdelen
- bandenservice en carrosserieherstel.

Figuur 1. Aantal garagebedrijven verdeeld over subbranches en werknemersklassen (2006)

Subbranches	0 wns	1-5 wns	5-10 wns	10-20 wns	20-50 wns	50-100 wns	> 100 wns	Totaal wns
Import van nieuwe bedrijfsauto's	30	20	5	0	5	0	0	60
Import van nieuwe personenauto's	15	5	0	5	5	10	5	45
Handel, reparatie van bedrijfsauto's	370	210	80	65	40	20	15	800
Handel, reparatie van personenauto's	5.685	4.765	1.055	705	370	95	55	12.730
Handel in aanhangwagens, opleggers	115	80	20	5	5	0	0	225
Auto-onderdelenservicebedrijven	50	40	5	0	0	0	0	95
Bandenservicebedrijven	85	140	35	15	15	0	0	290
Reparatie specifieke auto-onderdelen	190	165	20	10	0	0	0	385
Carrosserieherstel	550	520	255	195	45	5	5	1.575
Overig onderhoud en slepen auto's	790	560	100	45	10	0	0	1.505
Handel auto-onderdelen (excl. detailhandel)	625	445	135	105	60	15	5	1.390
Handel in banden (excl. detailhandel)	65	90	30	15	10	5	5	220
Detailhandel auto-onderdelen, -accessoires	270	165	25	10	0	0	0	470
Handel motorfietsen (excl. detailhandel)	190	75	15	10	0	0	5	295
Detailhandel en reparatie motorfietsen	360	225	45	25	5	0	0	660
Totaal	8.570	7.040	1.740	1.165	565	150	90	19.320

Bron: CBS, maart 2007

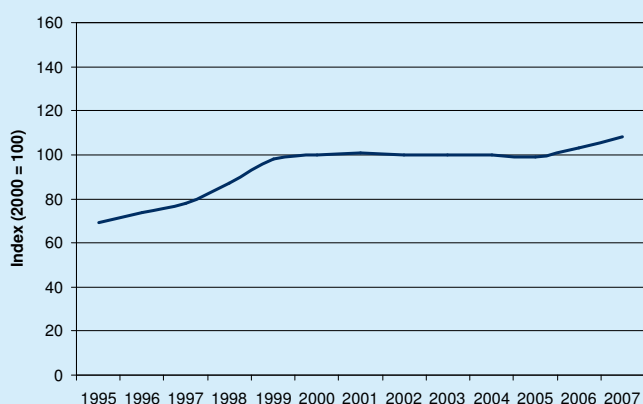
Figuur 1 laat de verdeling van garagebedrijven zien naar type activiteiten en naar omvang van het aantal werknemers.

- De branche kent een onderscheid tussen merkgebonden autobedrijven (door de fabrikant als zodanig erkend) en niet-merkgebonden autobedrijven.
- Naast verkoop van nieuwe auto's zijn veel garagebedrijven actief in verkoop van gebruikte auto's, reparatie en onderhoud. Daarnaast hebben bedrijven in veel gevallen nevenactiviteiten zoals brandstofverkoop, schadeherstel, autoverhuur of lease.
- De concurrentie in de branche is groot. Om marktaandeel te behouden voeren fabrikanten en dealers prijsacties. Dit gaat ten koste van de winstmarge.
- Een gevolg van de prijsconcurrentie is de groei van formules als Kwik-Fit. Op dit moment is ruim eenderde van de garagebedrijven lid van dit soort formules. Dit aandeel zal naar verwachting in de komende jaren verder toenemen.
- Door voortschrijdende techniek en automatisering neemt het werk op de werkplaatsen af.
- In het kader van de harmonisatie van de netto prijzen voor auto's in de EU, zijn de prijzen van auto's in Nederland omhoog gegaan.
- De verwachting is dat het aantal dealers verder afneemt door consolidatie van de branche. Consolidatie wordt veroorzaakt door het streven van fabrikanten om hun distributiekosten te beperken.

Feiten en cijfers

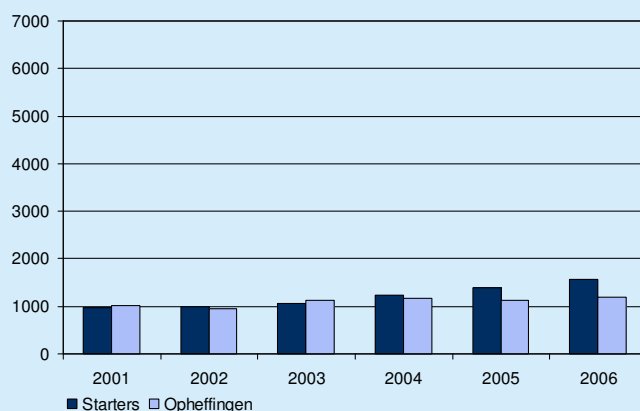
- De branche van garagebedrijven bestaat uit ruim 19.000 bedrijven.
- Ongeveer 8.500 bedrijven zijn zogenaamde zelfstandigen zonder personeel, ofwel zzp'ers.
- De bedrijven met 1 tot 10 werknemers vormen met bijna 8.800 bedrijven een grote groep.
- Bijna 2.000 garagebedrijven hebben meer dan 10 werknemers in dienst.
Deze grotere bedrijven leveren de grootste bijdrage aan de werkgelegenheid in de branche.
- De meeste garagebedrijven houden zich bezig met handel en reparatie van personenauto's.
- In 2006 telde de branche circa 1.500 starters.
- De gerealiseerde omzet in 2007 bedroeg ongeveer € 60,3 miljard.

Figuur 2. Index omzetontwikkeling bij garagebedrijven

Bron: CBS (trendlijn gebaseerd op jaarcijfers)

Figuur 3. Garagebedrijven: aantal starters en opheffingen (2001-2006)

Bron: KvK

Figuur 2 laat de omzetontwikkeling zien in de garagebranche in de periode 1995-2007.

De branche is behoorlijk conjunctuurgevoelig en kampt in economisch mindere tijden vaak met omzetstagnatie.

Er is een opvallende stilstand tussen 2000 en 2005. De stilstand hangt samen met de brede economische terugval. Consumenten hielden de hand op de knip. Zeker als het ging om luxeproducten als auto's.

De branche lijkt in de periode 2006-2007 het oude groeitempo weer langzaam te hervinden.

Het huidige groeitempo is vergelijkbaar met de groei tussen 1995 en 1997. In totaal werd in 2007 circa €28,2 miljard omzet gerealiseerd.

De autobranche is een branche met relatief veel bedrijfsdynamiek. Er zijn veel starters en ondernemers die nog steeds goede kansen zien. De startende bedrijven zijn vanaf 2004 talrijker dan de bedrijfsopheffingen. In 2001 en 2002 was het aantal starters en het aantal opheffingen vrijwel gelijk (zie figuur 3).

Startende ondernemers in de garagebranche zijn vaak relatief jonge mannen: 53% van hen is jonger dan 34 jaar en 93% is man.

Uit cijfers van het CBS blijkt dat bedrijven in de autobranche tussen 2001 en 2005 gemiddeld een bedrijfsresultaat van 3,6% haalden. Dat is lager dan het marktgemiddelde van 6,3%. Garagebedrijven maken dus minder dan gemiddelde winsten.

Garagebedrijven

Figuur 4. Ontwikkeling autopark (x 1.000) in Nederland

Autopark	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Personenauto's	6.343	6.539	6.710	6.855	7.151	7.299	7.256	7.413
Bestelauto's	696	756	797	836	892	893	885	888
Vrachtauto's	83	82	78	76	75	76	75	75
Trekauto's	57	60	62	63	62	62	64	65
Speciale voertuigen	36	40	43	47	26	28	28	31
Bussen	11	11	11	11	11	11	11	11
Subtotaal bedrijfsauto's	883	949	991	1.033	1.066	1.070	1.063	1.070

Bron: CBS, RDC

Verdiepingscijfers over de markt

Het autopark in Nederland groeit nog altijd aanzienlijk. Het aantal personenauto's steeg van ruim 6,3 miljoen in 2000 naar ruim 7,4 miljoen in 2007. Ook het aantal bestelauto's groeide. De gemiddelde aanschafprijs van een personenauto bedraagt circa 25.000 euro. Bij circa 7% van de personenauto's (ongeveer 532.000 stuks) gaat het om een leaseauto. Hetzelfde geldt voor ongeveer 20% van de bestelauto's.

Uit onderzoek blijkt dat onafhankelijke garagebedrijven bijna de helft van het onderhoud van personenauto's verrichten (cijfers 2007). Merkdealers en zogenaamde 'fast fit' bedrijven nemen respectievelijk 40% en 8% voor hun rekening. Een 'fast fit' bedrijf is bijvoorbeeld Kwik Fit. Ongeveer 1 op de 20 auto's wordt door particulieren zelf onderhouden. Bij de merkdealers gaat het voornamelijk om auto's die nog van de eerste eigenaar zijn. Onafhankelijke garagebedrijven onderhouden juist met name occasions.

Daarnaast komt uit onderzoek naar voren dat ongeveer 60% van het onderhoud plaatsvindt bij personenauto's die ouder zijn dan 7 jaar. In 25% van de gevallen gaat het om auto's die 4 tot 6 jaar oud zijn. Die oudere auto's worden relatief vaak onderhouden door 'fast fit' bedrijven, onafhankelijke garages en particulieren.

Duurzaamheid en auto's

Personen- en vrachtovervoer draagt in belangrijke mate bij aan de uitstoot van broeikasgassen. In discussies over duurzaamheid staat de autobranche daarom soms in het middelpunt van belangstelling. De cijfers over wegvervoer zijn duidelijk. Het wegverkeer is verantwoordelijk voor:

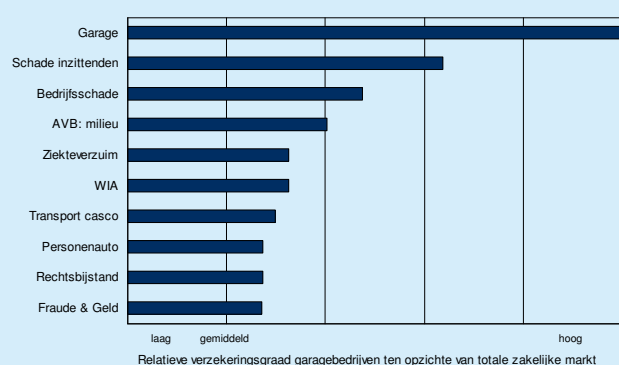
- 28% van de uitstoot van stikstofdioxide, waarvan ruim de helft door vrachtauto's.
- 19% van de uitstoot van kleine deeltjes, waarvan bijna de helft door personenauto's.
- 48% van de uitstoot van koolstofmonoxide, waarvan ruim 70% door personenauto's.
- 22% van de uitstoot van vluchtige organische stoffen, waarvan ruim de helft door personenauto's.
- 16% van de uitstoot van koolstofdioxide, waarvan meer dan de helft door vrachtauto's.

Bron: RDC

Trends, ontwikkelingen en risico's

- De meest gesloten verzekeringen binnen de garagebedrijven zijn brand, personenauto en 'garagebedrijven algemeen'. In figuur 4 is weergegeven welke verzekeringen vaker dan gemiddeld worden afgesloten in deze branche.
- Verzekeringen op het gebied van garage, schade inzittenden, bedrijfsschade en milieuaansprakelijkheid worden vaker gesloten dan gemiddeld.
- In het algemeen zijn bedrijven in de branche meer verzekerd dan in andere branches.
- Belangrijke trends en ontwikkelingen bieden aanknopingspunten voor een goed advies met betrekking tot verzekeringsproducten. Die trends en ontwikkelingen en hun uitwerking op bedrijfsrisico's zijn hieronder in een aantal thema's bijeengebracht.

Figuur 5. Penetratie top-10 verzekeringen garagebedrijven

Bron: Delta Lloyd Datakluis

Markt en regelgeving

Trends & ontwikkelingen

- De concurrentie in de branche is groot. Dit heeft onder andere consolidatie en formulevorming tot gevolg.
- Er is ook een verschuiving van activiteiten. Ten opzichte van de traditionele verkoop en reparatie wordt aftersales service steeds belangrijker.

Risico's

- Schaalvergroting verandert het risicoprofiel van bedrijven.
- Verandering in de mix van activiteiten zorgt eveneens voor het ontstaan van nieuwe risico's.
- Specifiek voor deze branche bestaat het product garageverzekering. Het gaat om dekkingen voor onder andere bedrijfsaansprakelijkheid, schade aan voertuigen van klanten, aansprakelijkheid voor motorrijtuigen en schadeverzekering voor inzittenden.

Technologie & innovatie

Trends & ontwikkelingen

- Voortschrijdende techniek zorgt ervoor dat traditionele reparatiewerkzaamheden minder vaak voorkomen.
- Daar staat tegenover dat auto's tegenwoordig veel meer elektronica en ICT bevatten die ook onderhoud en reparatie vereisen.

Risico's

- Toename van de complexiteit van auto's vraagt om meer kennis in garagebedrijven.
- De afhankelijkheid van ICT leidt bij veel bedrijven tot meer uitgaven voor risicobeheersing bij uitval van ICT-systemen.

Garagebedrijven

Belangrijke verzekeringsbehoeften

- Verzekeringen voor garage, schade inzittenden, bedrijfsschade en milieuaansprakelijkheid zijn belangrijke aanknopingspunten.
- Verzekeringen voor ziekteverzuim en WIA worden ook vaker dan gemiddeld gesloten.

Nieuwe technologie

Er is veel gaande in de ontwikkeling van schonere auto's. Overheden stellen doelstellingen om de uitstoot van broeikasgassen en fijnstof te verminderen en automobielfabrikanten werken aan de toepassing van technologieën die het energieverbruik van motorvoertuigen flink verminderen.

In sommige gevallen worden er door de overheid aanmoedigingspremies gegeven voor de aanschaf van meer duurzame auto's maar de laatste tijd zijn er ook initiatieven gaande om bijvoorbeeld de binnensteden van grote steden verboden gebied te maken voor (oude) auto's die veel uitlaatgassen en/of fijnstof produceren.

Op technologisch gebied wordt er ook grote vooruitgang geboekt. Zo zijn er bijvoorbeeld bussen die op waterstof rijden, voertuigen die zich voortbewegen op zonne-energie, elektrische auto's met grote accu's, die via het stopcontact worden opgeladen en hybride auto's die meer dan één technologie kunnen gebruiken om zich voort te bewegen.

Deze laatste categorie auto's heeft als voorbeeld dat men met een accu in binnensteden kan rijden zonder broeikasgassen te produceren, terwijl men daarbuiten overschakelt op een traditionele verbrandingsmotor waarbij de accu weer kan worden opgeladen.

Daarnaast is het de bedoeling van veel overheden om het gebruik van biobrandstoffen te stimuleren en oliemaatschap-

Personeel

Trends & ontwikkelingen

- Het vinden van goed gekwalificeerd personeel in deze sector (met de benodigde hoogwaardige kennis) is niet eenvoudig. Naar verwachting blijft dat zo in vrijwel alle subbranches binnen de garagebedrijven. De oorzaak: onvoldoende aanbod van nieuw, goed geschoold personeel.

Risico's

- Het tekort aan personeel leidt tot spanning op de arbeidsmarkt, toename van ziekteverzuim door hoge werkdruk en in ernstige gevallen zelfs tot arbeidsongeschiktheid. Preventie, reïntegratie en goede ziekteverzuim- en WIA-verzekeringen zijn in de branche steeds belangrijker.
- Om nieuw personeel te werven en vast te houden worden secundaire arbeidsvoorwaarden belangrijker. Denk bijvoorbeeld aan goede pensioenvoorwaarden met flexibele beleggingsmogelijkheden en aanvullende bijspaarregelingen. Garagebedrijven vallen onder het verplichte bedrijfstakpensioenfonds (bpf) Metaal & Techniek. Daarnaast is er een bpf voor de Banden- en Wielenbranche.
- Ondernemers zijn wettelijk verplicht een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uit te voeren. Werkgevers die een erkende branche-RI&E uitvoeren hoeven deze niet door een arbodienst te laten toetsen.
- Garagebedrijven vallen onder de algemeen verbindend verklaarde cao Metaal & Techniek. Daarnaast is er een cao voor de Banden- en Wielenbranche.

Belangrijke organisaties

- Brancheorganisatie Bond van Garagehouders (BOVAG)
- Brancheorganisatie RAI Vereniging
- Bedrijfstakorganisatie voor banden- en wielenbranche VACO

pijpen bijvoorbeeld te verplichten om een bepaald percentage van bezines te laten bestaan uit brandstoffen die zijn geproduceerd uit biomassa.

Er is discussie over het werkelijke duurzaamheidsgehalte van verschillende technologieën die op dit moment in de markt komen. Zo levert het gebruik van waterstof weliswaar geen broeikasgassen op die door auto's worden uitgestoten, maar om waterstof te maken is energie nodig, bijvoorbeeld uit olie of gas. Ook op auto's die op een accu rijden die via het stopcontact wordt opgeladen, valt aan te merken dat de auto weliswaar geen schadelijke uitstoot produceert maar dat voor het maken van de stroom conventionele brandstoffen (meestal kolen) zijn gebruikt. Om dus echt iets te kunnen zeggen over de duurzaamheid van nieuwe technologieën is het noodzake-

lijk om de gehele energieketen mee te nemen in die analyse (inclusief de productie, recycling en eindverwerking) hetgeen in veel gevallen niet eenvoudig is. Tenslotte is er kritiek op het gebruik van biomassa voor brandstoffen, omdat dat in sommige gevallen in concurrentie is met toepassing als voedsel. Tegenstanders wijzen er op dat dit een van de oorzaken is van de stijgende prijzen voor voeding hetgeen in ontwikkelingslanden tot grote problemen kan leiden.

De toepassing van nieuwe technologie in voertuigen zal in de komende jaren veel extra eisen stellen aan de technische expertise die benodigd is in garagebedrijven. Het zal ook zijn impact hebben op zaken rondom aansprakelijkheid en veiligheid en biedt wellicht aanknopingspunten voor nieuwe verzekeringsproducten.

Duurzaamheid

Trends & ontwikkelingen

- Duurzaamheid wordt voor eindklanten steeds belangrijker in de branche. Aan de ene kant omdat wet- en regelgeving meer dwingende regels oplegt, aan de andere kant omdat consumenten milieubewuster worden en eisen stellen aan de geleverde producten. Hier liggen kansen voor bedrijven die zich op dit gebied kunnen onderscheiden van hun branchegenoten.
- Kwik-Fit is ingesprongen op de groeiende vraag van Nederlandse consumenten naar de Duitse milieustickers (noodzakelijk in ondermeer Berlijn en Keulen). Kwik-Fit verkoopt deze vignetten sinds kort in haar 180 filialen. Sinds het begin van dit jaar is in een aantal grote steden in Duitsland milieuzones ingesteld. In deze zones mogen alleen nog auto's rijden waarbij een milieuvignet achter de binnenkant van de voorruit is geplakt. Deze verplichting geldt echter ook voor alle buitenlandse, dus ook Nederlandse, voertuigen. Tot voor kort was het vignet alleen te bestellen in Duitsland en op een enkel adres in Nederland.
- Op 1 oktober 2008 stelt Amsterdam binnen de ring A10 een milieuzone in. Sterk vervuilend vrachtverkeer komt de stad dan niet meer in. Vanaf 1 oktober 2008 zijn in deze zone alleen vrachtwagens (voertuigen zwaarder dan 3,5 ton) met minimaal een Euro II dieselmotor en een roetfilter toegestaan. Vanaf 2010 zijn alleen vrachtwagens toegestaan met minimaal een Euro IV dieselmotor of een Euro III dieselmotor met roetfilter die niet ouder is dan acht jaar.

- Een initiatief van CityCargo speelt hierop in. Het bedrijf gaat vanaf begin 2009 stadsdistributie per vrachtram en e-car uitvoeren.
- Oude vervuilende auto's mogen vanaf eind 2009 Amsterdam niet meer in. Het gaat om voertuigen die zonder roetfilter op diesel rijden en voertuigen van voor 1992 die op benzine of LPG rijden. Ook niet langer welkom zijn bestelauto's van voor 2000 die niet aan bepaalde eisen voldoen.

Bron

De in dit brancherapport gebruikte informatie is gebaseerd op openbaar beschikbare gegevens zoals van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Kamer van Koophandel (KvK), Economisch Instituut Midden- en Kleinbedrijf (EIM) en brancheorganisaties.

Disclaimer

De in dit brancherapport verstrekte informatie is geen aanbod, een advies of een andere financiële dienst.

Inhoud

De door Delta Lloyd in dit brancherapport verstrekte informatie is ontleend aan bronnen die Delta Lloyd betrouwbaar acht, maar voor de juistheid en volledigheid daarvan kan niet worden ingestaan. Dit brancherapport is uitsluitend indicatief en vormt een betrouwbaar hulpmiddel om overzicht te krijgen in de trends en ontwikkelingen in de branche en de gevolgen daarvan voor de risico's die een gemiddelde ondernemer, binnen zekere bandbreedtes, loopt. Dit brancherapport kan niet worden beschouwd als vervanging van een advies op maat van een deskundige verzekeringsadviseur.

Aansprakelijkheid

Aan de uitkomsten van dit brancherapport kunnen geen rechten worden ontleend. Delta Lloyd kan, gelet op het indicatieve karakter daarvan, niet garanderen dat dit brancherapport alle risico's blootlegt.

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 9 van de samenwerkingsvoorwaarden tussen Delta Lloyd en de met deze verzekeraar samenwerkende assurantiebemiddelaars, mag dit brancherapport niet worden gezien als een uitlating van Delta Lloyd aan cliënten van de bemiddelaar, maar als een uitlating aan de bemiddelaar. Dit brancherapport laat onverlet de verantwoordelijkheid van de bemiddelaar voor zijn advies aan de cliënt, ook als de bemiddelaar daarbij gebruikmaakt van dit brancherapport.

Delta Lloyd aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van beslissingen die worden genomen op basis van de informatie in dit brancherapport.

Verantwoordelijkheid

De informatie mag niet worden overgedragen, verveelvoudigd, bewerkt of verspreid. Ten aanzien van de inhoud van dit brancherapport bestaat geen overnemingsvrijheid; alle auteursrechten, ook die bedoeld in art.15 Auteurswet worden voorbehouden. Nederlands recht is van toepassing.

Delta Lloyd Verzekeringen
Postbus 1000
1000 BA Amsterdam
www.deltalloyd.nl

delta lloyd

